

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO

REGULAMIN GŁÓWNY



LONDYN 2025

Wydawnictwo Naczelnictwa
Związku Harcerstwa Polskiego

Copyright © Naczelnictwo Londyn 2025



ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO

POLISH SCOUTING ASSOCIATION (International) LTD



ROZKAZ NACZELNICTWA L5/25

z dnia 16 czerwca 2025 r.

1. REGULAMIN GŁÓWNY

Z dniem 16 czerwca 2025 roku, Naczelnictwo wprowadza do użytku służbowego Regulamin Główny Związku Harcerstwa Polskiego uchwalony przez XIV Zjazd Ogólny, dnia 9 lutego 2025 roku.

Równocześnie tracą ważność poprzednie przepisy i zarządzenia w sprawach ujętych tym regulaminem.

2. INSTRUKCJA TYMCZASOWA DLA KÓŁ PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA

Zgodnie z uchwałami Nadzwyczajnego Zjazdu Ogólnego z dn. 27 marca 2021, tymczasowa instrukcja określająca działalność Kół Przyjaciół Harcerstwa została wprowadzona w życie Rozkazem Naczelnictwa L4/21 z dnia 23 sierpnia 2021 roku. Instrukcja również zobowiązała Zarządy Okręgów do opracowania stałych regulaminów w tej sprawie.

Dnia 28 kwietnia 2025 r. Naczelnictwo przedłużyło ważność tej instrukcji do dnia 31 marca 2027 roku. Z chwilą wprowadzenia stałego regulaminu Kół Przyjaciół Harcerstwa w Okręgach, instrukcja tymczasowa przestaje obowiązywać. Zarządy Okręgów zgłaszają zmianę do Naczelnictwa, równocześnie przysyłając kopię swojego nowego regulaminu.

Kopia instrukcji jest dołączona do Regulaminu Głównego.

Czuwaj!

Aleksandra Mańkowska hm.

Aleksandra Mańkowska hm.
Sekretarz Generalny

M. Szablewski hm.

Marek Szablewski hm.
Przewodniczący ZHP

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I: POSTANOWIENIA OGÓLNE	str.
1. Tytuł	1
2. Podstawa Działalności Związku	1
3. Nazwa Podmiotu Prawnego	1
4. Skład Związku	1
5. Działalność Operacyjna Związku	1
6. Podstawa Prawna Regulaminu Głównego	2
 ROZDZIAŁ II: INTERPRETACJA	
7. Definicje	3
8. Wymienność Zwrotów w Regulaminie	4
 ROZDZIAŁ III: NAZWA, CHARAKTER, CEL I ŚRODKI DZIAŁANIA	
9. Nazwa	5
10. Cele	5
11. Ideologia (Przyrzeczenie, Prawo Harcerskie, Prawo Zuchowe i Obietnica)	5
12. Środki Działania	7
 ROZDZIAŁ IV: PRZYNALEŻNOŚĆ DO ZWIĄZKU	
13. Przynależność do Związku	8
14. Osoby Dorosłe	8
15. Członkostwo Osób Dorosłych	9
16. Uczestnicy	9
17. Instruktorzy i Instruktorzy	9
18. Osoby Dorosłe w Organizacji Harcerzy i Organizacji Harcerek Bez Stopnia Instruktorskiego	10
19. Działacze Harcerscy i Działaczki Harcerskie OPH	11
20. Starsi Harcerze i Starsze Harcerki	12
21. Osoby Należące do Kół Przyjaciół Harcerstwa	12
22. Kapelani Harcerscy	13
23. Wolontariusze i Pomocnicy	13

24. Uczestnicy	13
25. Członkostwo (w PSA International)	14
26. Zawieszenie Praw Członkowskich w PSA International	15
27. Utrata Członkostwa w PSA International	15
28. Odebranie (Utrata) Stopni HM / PHM	16
29. Odebranie (Utrata) Innych Stopni Harcerskich	17
30. Odebranie Stopnia Działacza Harcerskiego OPH	18

ROZDZIAŁ V: USTRÓJ ZWIĄZKU

31. Organizacje	19
32. Organizacja Harcerzy i Organizacja Harcerek	19
33. Chorągwie i Hufce	19
34. Drużyny i Gromady	20
35. Organizowanie Hufców	20
36. Organizacja Chorągwi	21
37. Naczelnik Harcerzy i Naczelniczka Harcerek	21
38. Organizacja Starszego Harcerstwa	22
39. Organizacja Przyjaciół Harcerstwa (OPH)	23
40. Koła Przyjaciół Harcerstwa	24
41. Przedstawiciel Organizacji Przyjaciół Harcerstwa w Naczelnictwie	25

ROZDZIAŁ VI: PODZIAŁ TERYTORIALNY

42. Struktura Terytorialna	26
43. Okręgi	26
44. Obszary	26
45. Obwody	27
46. Samodzielne Ośrodki	27
47. Zjazd Okręgu	27
48. Kompetencje Zjazdu Okręgu	28
49. Termin Zjazdu Okręgu	29
50. Nadzwyczajny Zjazd Okręgu	29
51. Skład Osobowy Zarządu Okręgu	30
52. Zebrania Zarządu Okręgu	31
53. Kompetencje Zarządu Okręgu	31

54. Instrukcje i Zarządzenia Zarządu Okręgu	32
55. Kwestie Sporne	33
56. Przewodniczący Zarządu Okręgu	33
57. Komisja Rewizyjna Okręgu	34
58. Sąd Harcerski Okręgu	35
59. Zarząd Obwodu	35

ROZDZIAŁ VII: WŁADZE NACZELNE

60. Władze Związku	36
61. Zjazd Ogólny	36
62. Kompetencje Zjazdu Ogólnego	37
63. Zwołanie Zwyczajnego Zjazdu Ogólnego	38
64. Zwołanie Nadzwyczajnego Zjazdu Ogólnego	39
65. Sposób Przeprowadzenia Zjazdu Ogólnego	39
66. Prawomocność Zjazdu Ogólnego	40
67. Naczelna Rada Harcerska	40
68. Kompetencje Naczelnej Rady Harcerskiej	41
69. Zwołanie Zebrań Naczelnej Rady Harcerskiej	42
70. Naczelnictwo ZHP	42
71. Kompetencje Naczelnictwa ZHP	43
72. Zebrania Naczelnictwa ZHP	45
73. Przewodniczący i Wiceprzewodniczący ZHP	45
74. Naczelnik Harcerzy, Naczelniczka Harcererek i Naczelny Kierownik Starszego Harcerstwa	46
75. Przedstawiciel Organizacji Przyjaciół Harcerstwa w Naczelnictwie	47
76. Komisja Rewizyjna ZHP	47
77. Naczelny Sąd Harcerski	48

ROZDZIAŁ VIII: ADMINISTRACJA, FUNDUSZE I GOSPODARKA

78. Administracja	50
79. Rok Sprawozdawczy	50
80. Fundusze ZHP	51
81. Gospodarka	51
82. Składki	51

ROZDZIAŁ IX: NAZWY, STRÓJ, ODZNAKI, SZTANDARY, PIECZĘCIE

83. Strój, Odznaki	52
84. Sztandary	52
85. Pieczęcie	52

ROZDZIAŁ X: REGULAMINY ZHP

86. Zmiana Regulaminu Głównego	53
87. Uchwalenie Regulaminów	53
88. Wchodzenie w Życie Regulaminów i Zarządzeń	54

ROZDZIAŁ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. TYTUŁ: "Regulamin Główny Związku Harcerstwa Polskiego".
2. Komitet Naczelny Związku Harcerstwa Polskiego na czas wojny zwołał zjazd, który odbył się w 1946 r. w Enghien we Francji. Zjazd, na którym byli obecni przedstawiciele wszystkich terenów, gdzie działały jednostki harcerskie, uporządkował sprawy organizacyjne Związku w nowych okolicznościach. Zjazd potwierdził jednolitość całej organizacji na podstawie obowiązującego Statutu Związku Harcerstwa Polskiego z dnia 8 kwietnia 1936 roku, którego założenia ideowe stanowią do dziś podstawę działalności Związku.
3. Od 8 marca 1946 r. Związek Harcerstwa Polskiego (ZHP albo Związek) na szczeblu Władz Naczelnych jest zarejestrowany według prawa Wielkiej Brytanii jako spółką z ograniczoną odpowiedzialnością. W 1985 r. ZHP (Polish Scouting Association) otrzymało status organizacji charytatywnej. Dnia 17 listopada 2012 r. Zjazd Ogólny ZHP zmienił nazwę podmiotu prawnego na Polish Scouting Association (International) Limited (PSA International).
4. ZHP składa się z czterech (4) organizacji: Organizacji Harcerzy, Organizacji Harcerek, Organizacji Starszego Harcerstwa oraz Organizacji Przyjaciół Harcerstwa. Władzą zarządzającą ZHP jest Naczelnictwo.
5. ZHP działa operacyjnie w poszczególnych państwach poprzez Okręgi. By zaspokoić wymogi prawno-administracyjne, każdy Okręg tworzy niezależny podmiot prawny zarejestrowany w danym państwie, obejmujący te cztery organizacje.

6. Niniejszy Regulamin Główny jest oparty na dokumentach prawnych stanowiących PSA International i winien być interpretowany jako regulamin (Byelaw) PSA International. Równocześnie nadaje ramową strukturę regulaminom, rozporządzeniom i innym zapisom prawnym podmiotów Okręgów.

ROZDZIAŁ II

INTERPRETACJA

7. DEFINICJE

- A. „dorosły/a” w odniesieniu do osoby znaczy ukończonych 18 lat,
- B. „harcerz” lub „harcerka” oznacza osobę, która złożyła Przrzeczenie Harcerskie, albo jest na etapie próbnym przed Przrzeczeniem w Organizacji Harcerzek lub Organizacji Harcerzy,
- C. „instruktor” lub „instruktorka” oznacza osobę, która posiada jeden z następujących stopni (zwane wspólnie „stopnie instruktorskie”):
 - a. harcmistrz i harcmistrzyni,
 - b. podharcmistrz i podharcmistrzyni,
 - c. przewodnik i przewodniczka,
 - d. instruktorka zuchowa w Organizacji Harcerzy,
 - e. działacz harcerski w Organizacji Harcerzy i działaczka harcerska w Organizacji Harcerzek.
- D. „młodzież” znaczy osoby niemające ukończonych 18 lat,
- E. „Obwód” jest podziałem terytorialnym w Okręgu, określonym w art. 45,
- F. „Okręg” jest podziałem terytorialnym w ZHP określonym w art. 43,
- G. „obowiązujące wymagania prawne” znaczy wymagania prawno-administracyjne, które obowiązują podmiot prawny w terytorium, w którym ten podmiot jest zarejestrowany, jak i dokumenty konstytucyjne podmiotu, łącznie ze statutem, oraz regulaminami, rozporządzeniami i zapisami prawnymi,
- H. „pełne prawa wyborcze” znaczy prawo głosować w wyborach oraz być wybranym na funkcje,

- I. „pełnoletni/a” ma to samo znaczenie co „dorosły/a”.
8. W interpretowaniu niniejszego Regulaminu, w zależności od kontekstu, słowa w liczbie pojedynczej pokrywają również liczbę mnogą, a rodzaj męski pokrywa również rodzaj żeński.

ROZDZIAŁ III

NAZWA, CHARAKTER, CEL I ŚRODKI DZIAŁANIA

9. NAZWA: Związek Harcerstwa Polskiego (ZHP).

10. CELE

ZHP ma na celu:

- A. Wychowanie metodą harcerską dzielnych, prawych i zdolnych do poświęceń ludzi w myśl Przyrzeczenia i Prawa Harcerskiego.
- B. Przygotowanie młodzieży do świadomej, czynnej i ofiarnej służby dla Narodu Polskiego i Polski, opartej na jej umiłowaniu.
- C. Wprowadzenie zasad ideologii harcerskiej do życia publicznego.
- D. Wzajemną pomoc w pracy harcerskiej polskiej młodzieży mieszkającej na wszystkich kontynentach.
- E. Utrzymanie kontaktów z międzynarodowymi ruchami skautowymi i organizacjami harcerskimi.

11. IDEOLOGIA

- A. Wychowanie młodzieży harcerskiej opiera się na zasadzie etyki chrześcijańskiej.
- B. Podstawą ideologii harcerskiej jest Przyrzeczenie i Prawo Harcerskie, które brzmią następująco:

PRYZRZECZENIE HARCERSKIE

„Mam szczerą wolę całym życiem pełnić służbę Bogu i Polsce, nieść chętną pomoc bliźnim i być posłusznym / posłuszną Prawu Harcerskiemu”.

PRAWO HARCERSKIE

1. Harcerz / harcerka służy Bogu i Polsce i sumiennie spełnia swoje obowiązki.
 2. Na słowie harcerza / harcerki polegaj jak na Zawiszy.
 3. Harcerz / harcerka jest pożyteczny/a i niesie pomoc bliźnim.
 4. Harcerz / harcerka w każdym widzi bliźniego, a za brata / siostrę uważa każdego innego harcerza / każdą inną harcerkę.
 5. Harcerz / harcerka postępuje po rycersku.
 6. Harcerz / harcerka miłuje przyrodę i stara się ją poznać.
 7. Harcerz / harcerka jest karny/a i posłuszny/a rodzicom i wszystkim swoim przełożonym.
 8. Harcerz / harcerka jest zawsze pogodny/a.
 9. Harcerz / harcerka jest oszczędny/a i ofiarny/a.
 10. Harcerz / harcerka jest czysty/a w myśli, mowie i uczynkach i zwalcza szkodliwe nałogi.
- C. W poszczególnych krajach osiedlenia po złożeniu Przysięgi może być, w razie potrzeby, dodawane zdanie o lojalności harcerza / harcerki dla danego państwa. Formuła ta brzmi w sposób następujący: W tej chwili jesteś harcerzem / harcerką. Złóż teraz przysięgę lojalności: „Przysięgam lojalną i rzetelną pracę dla ... (*państwa zamieszkania*)”. Decyzja w tej sprawie należy do Zjazdu Okręgu.
- D. Prawo Zuchowe i Obietnica brzmią następująco:

PRAWO ZUCHOWE

1. Zuch kocha Boga i Polskę.
2. Zuch jest dzielny.
3. Wszystkim jest z zuchem dobrze.
4. Zuch stara się być coraz lepszy.
5. Zuch stara się mówić po polsku.

OBIETNICA ZUCHOWA

„Obiecuję być dobrym zuchem [pierwszej, drugiej, trzeciej] gwiazdki.”

12. ŚRODKI DZIAŁANIA

Dla osiągnięcia swych celów, ZHP:

- A. Prowadzi pracę wychowawczą sposobami harcerskimi typu gry i ćwiczenia, gawędy oraz obrzędy stosując system zastępowy i organizując zbiórki jednostek, wycieczki, kursy, obozy, zloty oraz inne imprezy zgodne z ideą harcerską, przy tym współpracując z polskimi i polonijnymi organizacjami, których ideologia i zasady nie są sprzeczne z ideologią i zasadami harcerskimi.
- B. Kształci kierowników i kierowniczkę pracy harcerskiej.
- C. Zabiega o fundusze, gromadzi pomoce, zakłada i prowadzi odpowiednie placówki oraz urządzenia, mające na celu pomoc dla utrzymania i rozwoju pracy harcerskiej.
- D. Propaguje pracę Związku i dobre imię harcerstwa.
- E. Prowadzi pracę społeczno-wychowawczą w duchu harcerskim.

ROZDZIAŁ IV

PRZYNALEŻNOŚĆ DO ZWIĄZKU

13. Do ZHP należą osoby dorosłe oraz młodzież.

14. OSOBY DOROSŁE

Osoby dorosłe dzielą się na:

- A. Instruktorów i instruktorki czyli:
 - a. harcmistrzów i harcmistrzynie,
 - b. podharcmistrzów i podharcmistrzynie,
 - c. pełnoletnich przewodników i przewodniczki,
 - d. instruktorki zuchowe w Organizacji Harcerzy,
 - e. działacze harcerskich w Organizacji Harcerzy i działaczki harcerskie w Organizacji Harcerek.
- B. Aspirantów i aspirantki w Organizacji Harcerzy i Organizacji Harcerek.
- C. Pełnoletnich wędrowników i wędrowniczki, oraz osoby bez stopnia instruktorskiego pełniące funkcje w Organizacji Harcerzy oraz Organizacji Harcerek.
- D. Działacze harcerskich Organizacji Przyjaciół Harcerstwa i działaczki harcerskie Organizacji Przyjaciół Harcerstwa.
- E. Starszych harcerzy i starsze harcerki należących do Kręgów Starszego Harcerstwa.
- F. Osoby należące do Kół Przyjaciół Harcerstwa.
- G. Kapelanów harcerskich.
- H. Wolontariuszy i pomocników nie pokrytych innymi kategoriami, o ile regulaminy i rozporządzenia danego Okręgu zezwalają na przyjmowanie takich osób (art. 23).

15. Jedynie osoby dorosłe określone w art. 25 mają prawa członkowskie w PSA International. Osoby określone w art. 47C mają prawa członkowskie w podmiotach prawnych Okręgów ZHP.
16. Młodzież należąca do ZHP jako uczestnicy dzieli się na skrzaty, zuchy, harcerzy, harcerki, wędrowników i wędrowniczki. Młodzież w stopniu przewodnika / przewodniczki zalicza się do instruktorów / instruktoerek, z tym że nie mają praw wyborczych.

17. INSTRUKTORZY I INSTRUKTORKI

- A. Obowiązkiem instruktorów i instruktoerek jest:
- a. przestrzeganie Prawa Harcerskiego i zobowiązania instruktorskiego,
 - b. czynny udział w pracy harcerskiej,
 - c. krzewienie ideologii harcerskiej oraz popieranie celów Związku,
 - d. opłacanie składek instruktorskich ustalonych zgodnie z art. 82,
 - e. spełnianie na bieżąco wszystkich wymagań administracyjnych ujętych w regulaminach wewnętrznych swojej Organizacji oraz w obowiązujących wymaganiach prawnych PSA International jak i w Okręgach, w których się udzielają.
- B. Harcmistrzem / harcmistrzynią może zostać podharcmistrz / podharcmistrzyni posiadający/a przygotowanie do prowadzenia pracy wychowawczej w Związku i odpowiadający/a warunkom określonym w regulaminie wewnętrznym Organizacji Harcerzy lub Organizacji Harcerek.
- C. Uprawnieniem harcmistrzów i harcmistrzyń, którzy wywiązali się ze swoich obowiązków, jest:
- a. udział w Zjeździe Ogólnym ZHP jako członkowie PSA International, zgodnie z art. 25Aa,
 - b. pełne prawa wyborcze do wszystkich władz Związku,

c. prawo do sprawowania wszelkich funkcji w Organizacji, do której należą.

- D. Naczelnik Harcerzy mianuje i zwalnia harcmistrzów. Naczelniczka Harcerek mianuje i zwalnia harcmistrzynie.
- E. Stopniem wstępnym do harcmistrza / harcmistrzynie jest podharcmistrz / podharcmistrzynie.
- F. Stopniem wstępnym do podharcmistrza / podharcmistrzynie jest przewodnik / przewodniczka.
- G. Instruktor zuchowy w Organizacji Harcerzy jest to osoba przygotowana do pracy wyłącznie z zuchami i / lub skrzatami.
- H. Działaczem harcerskim w Organizacji Harcerzy / działaczką harcerską w Organizacji Harcerek jest osoba przygotowana do prowadzenia pracy w Związku na stanowisku innym niż ściśle wychowawczym.
- I. Prawa oraz sposób mianowania i zwalniania podharcmistrzów / podharcmistrzynie, przewodników / przewodniczek, instruktorów zuchowych, działaczy harcerskich i działaczek harcerskich, oraz tekst zobowiązania instruktorskiego określa regulamin wewnętrzny Organizacji Harcerzy i Organizacji Harcerek.

18. OSOBY DOROSŁE W ORGANIZACJI HARCERZY I ORGANIZACJI HARCEREK BEZ STOPNIA INSTRUKTORSKIEGO

- A. Aspirant / aspirantka jest pierwszym stopniem dla osób, które wstąpiły do Organizacji Harcerzy lub Organizacji Harcerek jako dorośli. Sposób przyznawania stopnia określają regulaminy wewnętrzne danej organizacji.
- B. Prawa i obowiązki pełnoletnich wędrowników i wędrowniczek oraz innych pełnoletnich osób bez stopnia instruktorskiego, którzy pełnią funkcje w Organizacji Harcerzy i Organizacji Harcerek są określone w regulaminach wewnętrznych danej organizacji.

19. DZIAŁACZE HARCERSCY I DZIAŁACZKI HARCERSKIE OPH

- A. Działaczem harcerskim / działaczką harcerską Organizacji Przyjaciół Harcerstwa (OPH) może zostać osoba należąca do Koła Przyjaciół Harcerstwa posiadająca przygotowanie do prowadzenia pracy w Związku na stanowisku innym niż wychowawczym i wypełniająca wymagania określone w Regulaminie OPH.
- B. Kandydat na działacza harcerskiego OPH, który pomyślnie zakończył próbę zgodnie z Regulaminem OPH, składa lub odnawia Przysiężenie Harcerskie na ręce harcmistrza / harcmistrzynie upoważnionego/ą przez Zarząd Okręgu.
- C. Działacze harcerskich OPH / działaczki harcerskie OPH mianuje i zwalnia Przewodniczący ZHP na wniosek Przewodniczącego Zarządu Okręgu.
- D. Obowiązkiem działaczy harcerskich OPH i działaczek harcerskich OPH jest:
 - a. przestrzeganie Prawa Harcerskiego,
 - b. czynny udział w działalności OPH lub władzach Okręgu,
 - c. krzewienie ideologii harcerskiej i popieranie celów Związku,
 - d. opłacanie składek ustalonych zgodnie z art. 82,
 - e. spełnianie na bieżąco wszystkich wymagań administracyjnych ujętych w regulaminach wewnętrznych swojej Organizacji oraz w obowiązujących wymaganiach prawnych PSA International i Okręgu, w którym się udzielają.
- E. Działacze harcerscy OPH i działaczki harcerskie OPH, którzy wywiązali się ze swoich obowiązków, mają prawo udziału w Zjazdach Okręgu i konferencjach OPH.
- F. Działacz harcerski OPH / działaczka harcerska OPH może być wybrany/a do Zarządu Okręgu, z tym że nie może pełnić funkcji Przewodniczącego Zarządu Okręgu.

20. STARSI HARCERZE I STARSZE HARCERKI

- A. Starszym harcerzem / starszą harcerką może zostać harcerz / harcerka po ukończeniu 18 lat i odpowiadający/a warunkom określonym w regulaminie wewnętrznym Organizacji Starszego Harcerstwa.
- B. Starsi harcerze i starsze harcerki organizują się w Kręgi Starszego Harcerstwa.
- C. Obowiązkiem starszych harcerzy i starszych harcerek jest:
 - a. przestrzeganie Prawa Harcerskiego,
 - b. udział w życiu i pracy Kręgu Starszego Harcerstwa, do którego należą,
 - c. krzewienie ideologii harcerskiej,
 - d. opłacanie składek ustalonych zgodnie z art. 82,
 - e. spełnianie na bieżąco wszystkich wymagań administracyjnych ujętych w regulaminach wewnętrznych swojej Organizacji oraz obowiązujących wymagań prawnych PSA International i Okręgu, w którym się udzielają.
- D. Starsi harcerze i starsze harcerki nie mają praw członkowskich w podmiocie prawnym, który stanowi Okręg i nie mają praw wyborczych do władz Okręgu, chyba że są do tego uprawnieni z innego tytułu.
- E. Regulamin Organizacji Starszego Harcerstwa ustala warunki przyjęcia i zwolnienia starszych harcerzy i starszych harcerek z Kręgów.

21. OSOBY NALEŻĄCE DO KÓŁ PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA

- A. Każda osoba mająca ukończone 18 lat i chcąc wspierać pracę Związku może się zapisać do Koła Przyjaciół Harcerstwa.
- B. Obowiązkiem osób należących do Kół jest wspomaganie i wspieranie swoich lokalnych jednostek.

- C. Osoby należące do Kół Przyjaciół nie mają praw członkowskich w podmiocie prawnym, który stanowi Okręg i nie mają praw wyborczych do Zarządu Okręgu, chyba że są do tego uprawnieni z innego tytułu.
- D. O przyjęciu i wykreśleniu osób z Koła Przyjaciół Harcerstwa decyduje Zarząd danego Koła zgodnie z Regulaminem OPH.

22. KAPELANI HARCERSCY

Kapelanem harcerskim może zostać kapłan, który złożył Przysiężenie Harcerskie i jest czynnie zaangażowany w duszpasterstwie harcerskim. Szczegóły mianowania kapelanów określa Regulamin Kapelanów Harcerskich.

23. WOLONTARIUSZE I POMOCNICY

Regulaminy i rozporządzenia poszczególnych Okręgów ustalają warunki przyjmowania dodatkowych osób dorosłych do pomocy w roli wolontariuszy i zapewniają odpowiedni nadzór nad ich działalnością.

24. UCZESTNICY

- A. Uczestnicy do lat 7 noszą nazwę „skrzat” i są organizowani w gromadki skrzatowe.
- B. Uczestnicy od lat 7 do lat 11 noszą nazwę „zuch” i są organizowani w drużyny lub gromady zuchowe.
- C. Uczestnicy od lat 11 noszą nazwę „harcerz” / „harcerka” i są organizowani w drużyny lub samodzielne zastępy harcerskie.
- D. Uczestnicy od lat 15 noszą nazwę „wędrownik” / „wędrowniczka” i są organizowani w jednostki wędrownicze.
- E. Uczestników wychowuje się w jednostkach harcerskich określonych w art. 33, w myśl zasad Przysiężenia i Prawa Harcerskiego oraz Obietnicy i Prawa Zuchowego.

- F. Uczestników przyjmuje się do jednostek organizacyjnych za zezwoleniem rodziców / opiekunów.
- G. Uczestnicy biorą udział w programach harcerskich.
- H. Uczestnicy nie mają żadnych praw wyborczych w ZHP.
- I. Przyjęcie do oraz zwolnienie lub usunięcie z jednostki organizacyjnej odbywa się zgodnie z przepisami regulaminu wewnętrznego Organizacji Harcerzy lub Organizacji Harcerek.

25. CZŁONKOSTWO (W PSA INTERNATIONAL)

- A. Członkami PSA International, o ile wyrażą na to zgodę, są:
 - a. harcmistrze i harcmistrzynie, którzy wywiązali się ze swoich obowiązków określonych w art. 17A według rozkazu Naczelnika Harcerzy / Naczelniczki Harcerek,
 - b. podharcmistrze i podharcmistrzynie, którzy wywiązali się ze swoich obowiązków określonych w art. 17A oraz
 - i. pełnią funkcję Hufcowego / Hufcowej lub p.o. Komendanta Chorągwi / p.o. Komendantki Chorągwi według rozkazu Naczelnika Harcerzy / Naczelniczki Harcerek, lub
 - ii. pełnią funkcję Przewodniczącego Zarządu Okręgu,
 - c. Naczelny Kapelan wybrany przez Zjazd Ogólny zgodnie z art. 62J,
 - d. Przedstawiciel OPH w Naczelnictwie wybrany przez Zjazd Ogólny zgodnie z art. 62F, który wywiązał się ze swoich obowiązków określonych w art. 17A lub 19D RG według rozkazu Naczelnika Harcerzy / Naczelniczki Harcerek lub Przewodniczącego ZHP,
 - e. osoby przyjęte na członków uchwałą Naczelnictwa zgodnie z art.25B i C poniżej.
- B. Naczelnictwo przyjmuje każdorazowo na członków PSA International: Kapelanów Okręgów oraz osoby, które posiadają stopień instruktorski lub działacza harcerskiego OPH / działaczki harcerskiej OPH, wywiązały się ze swoich

obowiązków określonych w art. 17A / 19D i pełnią następujące funkcje w Związku:

- a. Okręgowego Kierownika Starszego Harcerstwa,
 - b. Okręgowego Kierownika OPH,
 - c. Przewodniczącego Koła Przyjaciół Harcerstwa zarejestrowanego w swoim Okręgu, do którego należy minimum 20 osób,
 - d. Kierownika Kręgu Starszego Harcerstwa zarejestrowanego w swoim Okręgu, do którego należy minimum 15 osób.
 - e. Przedstawiciela Obszaru zatwierdzonego przez Naczelnictwo.
- C. W przypadkach gdy nie ma Okręgowego Kierownika Starszego Harcerstwa lub Okręgowego Kierownika OPH, który spełnia warunki w art. 25B, Naczelnictwo, na wniosek Przewodniczącego Zarządu Okręgu, może przyjąć na członka PSA International innego reprezentanta OSH lub OPH pod warunkiem, że reprezentant posiada stopień instruktorski lub działacza harcerskiego OPH / działaczki harcerskiej OPH oraz wywiązał się z obowiązków określonych w art. 17A / 19D.

26. ZAWIESZENIE PRAW CZŁONKOWSKICH W PSA INTERNATIONAL

Członek PSA International, który nie spełnił obowiązków według art. 17A / 19D, lub któremu udzielono urlopu zgodnie z regulaminem wewnętrznym swojej Organizacji, jest zawieszony w prawach. Nie może uczestniczyć w Zjeździe ani być wybranym do władz.

27. UTRATA CZŁONKOSTWA W PSA INTERNATIONAL

- A. Osoba traci członkostwo w przypadku:
- a. rezygnacji z członkostwa,
 - b. śmierci,
 - c. odebrania stopnia harcmistrza / harcmistrzynie członkowi określonego w art. 25Aa,

- d. odebrania stopnia podharcmistra / podharcmistrzyni osobie określonej w art. 25Ab, lub kiedy taka osoba jest zwolniona z funkcji Hufcowego / Hufcowej albo p.o. Komendanta / Komendantki Chorągwi, lub przestaje pełnić funkcję Przewodniczącego Zarządu Okręgu,
 - e. gdy Naczelny Kapelan (art. 25Ac) przestaje pełnić tę funkcję,
 - f. gdy osoba pełniąca funkcję Przedstawiciela OPH w Naczelnictwie przestaje pełnić tę funkcję lub zostaje jej odebrany stopień instruktorski albo stopień działacza/ki harcerskiego/ej OPH,
 - g. gdy osoba określona w art. 25Ae przestaje pełnić funkcję określoną w art. 25B lub jeśli Naczelnictwo nie odnowi przyjęcia na członka.
- B. Członkostwo w PSA International może również być odebrane uchwałą Naczelnictwa na wniosek Naczelnika Harcerzy albo Naczelniczki Harcerek i po uprzednim zawiadomieniu członka, z powodu zalegania ze składkami przez okres dwóch lat.

28. ODEBRANIE (UTRATA) STOPNI HM / PHM

- A. Naczelnik Harcerzy może odebrać stopień harcmistrza lub podharcmistra, a Naczelniczka Harcerek stopień harcmistrzyni lub podharcmistrzyni osobie, która:
 - a. popełniła czyn niehonorowy,
 - b. działa na szkodę Związku,
 - c. nie przystosowuje się do Regulaminu Głównego, zobowiązania instruktorskiego lub regulaminów wewnętrznych.
- B. Przy odebraniu stopnia harcmistrza / harcmistrzyni lub podharcmistra / podharcmistrzyni, Naczelnik Harcerzy / Naczelniczka Harcerek również decydują, czy osoba traci inne stopnie i czy jest usunięta z ZHP.
- C. Utrata stopnia harcmistrza / harcmistrzyni lub podharcmistra /

podharc mistrzyni oznacza utratę akredytacji potrzebnej do członkostwa w PSA International oraz w podmiocie prawnym swojego Okręgu (chyba że osoba jest do tego uprawniona z innego powodu).

- D. Osobie, której odebrano stopień harcmistrza / harcmistrzyni lub podharc mistrza / podharc mistrzyni przysługuje prawo odwołania się do Naczelnego Sądu Harcerskiego (NSH), zgodnie z Regulaminem tegoż sądu.
- E. Jeżeli NSH podtrzyma decyzję, PSA International oraz podmiot Okręgowy wykreślają osobę z listy członków podmiotów prawnych.
- F. Jeżeli NSH nie podtrzyma decyzji Naczelnika lub Naczelniczki odnośnie odebrania stopnia, osoba pozostaje członkiem PSA International.

29. ODEBRANIE (UTRATA) INNYCH STOPNI INSTRUKTORSKICH

- A. Komendant Chorągwi może odebrać stopień przewodnika, instruktorki zachowawczej i działacza harcerskiego, a Komendantka Chorągwi stopień przewodniczki i działaczki harcerskiej osobie rejestrującej się w ich Chorągwi, która:
 - a. popełniła czyn niehonorowy,
 - b. działa na szkodę Związku,
 - c. nie przystosowuje się do Regulaminu Głównego, zobowiązania instruktorskiego lub regulaminów wewnętrznych.
- B. Przy odebraniu stopnia przewodnika / przewodniczki, instruktorki zachowawczej w Organizacji Harcerzy lub działacza harcerskiego w Organizacji Harcerzy / działaczki harcerskiej w Organizacji Harcerki, Komendant Chorągwi / Komendantka Chorągwi również decyduje czy osoba traci inne stopnie i czy jest usunięta z ZHP.
- C. Utrata stopnia przewodnika / przewodniczki, instruktorki

zuchowej lub działacza harcerskiego w Organizacji Harcerzy i działaczki harcerskiej w Organizacji Harcerki oznacza utratę akredytacji potrzebnej do członkostwa w podmiocie prawnym swojego Okręgu.

- D. Osobie, której odebrano stopień przewodnika / przewodniczki, instruktorki zuchowej lub działacza harcerskiego / działaczki harcerskiej w Organizacji Harcerzy lub Organizacji Harcerki przysługuje prawo odwołania się zgodnie z regulaminem wewnętrznym swojej Organizacji.

30. ODEBRANIE STOPNIA DZIAŁACZA HARCERSKIEGO OPH

- A. Przewodniczący Związku, na wniosek Przewodniczącego Zarządu Okręgu, może odebrać stopień działacza harcerskiego OPH / działaczki harcerskiej OPH osobie, która:
 - a. popełniła czyn niehonorowy,
 - b. działa na szkodę Związku,
 - c. nie przystosowuje się do Regulaminu Głównego lub regulaminów wewnętrznych.
- B. Przy odebraniu stopnia działacza harcerskiego OPH / działaczki harcerskiej OPH Przewodniczący Związku, na wniosek Przewodniczącego Zarządu Okręgu, również decyduje czy osoba jest usunięta z ZHP.
- C. Utrata stopnia działacza harcerskiego OPH / działaczki harcerskiej OPH oznacza utratę akredytacji potrzebnej do członkostwa w podmiocie prawnym swojego Okręgu.
- D. Osobie, której odebrano stopień działacza harcerskiego OPH / działaczki harcerskiej OPH przysługuje prawo odwołania zgodnie z Regulaminem OPH.

ROZDZIAŁ V

USTRÓJ ZWIĄZKU

31. ORGANIZACJE

ZHP składa się z Organizacji Harcerzy, Organizacji Harcerek, Organizacji Starszego Harcerstwa i Organizacji Przyjaciół Harcerstwa.

32. ORGANIZACJA HARCERZY I ORGANIZACJA HARCEREK

- A. Organizacja Harcerzy obejmuje: skrzaty, zuchy, harcerzy, wędrowników, aspirantów, przewodników, instruktorki zuchowe, działaczy harcerskich, podharcistrzów, harcmistrzów oraz osoby powołane do pełnienia funkcji w Organizacji Harcerzy i wolontariuszy / pomocników nie pokrytych innymi kategoriami.
- B. Organizacja Harcerek obejmuje: skrzaty, zuchy, harcerki, wędrowniczki, aspirantki, przewodniczki, działaczki harcerskie, podharcmistrzynie, harcmistrzynie oraz osoby powołane do pełnienia funkcji w Organizacji Harcerek i wolontariuszy / pomocników nie pokrytych innymi kategoriami.
- C. Wychowanie młodzieży jest zadaniem Organizacji Harcerzy i Organizacji Harcerek.

33. CHORĄGWIE I HUFCE

- A. Organizacja Harcerzy dzieli się na Chorągwie Harcerzy. Organizacja Harcerek dzieli się na Chorągwie Harcerek.
- B. Chorągwie Harcerzy dzielą się na Hufce Harcerzy. Chorągwie Harcerek dzielą się na Hufce Harcerek.
- C. Hufce Harcerzy składają się z gromad skrzatów i zuchów, drużyn lub samodzielnych zastępów harcerzy oraz jednostek wędrowników. Hufce Harcerek składają się z gromad skrzatów

i zuchów, drużyn lub samodzielnych zastępów harcerek oraz jednostek wędrowniczek.

- D. W uzasadnionych wypadkach dopuszcza się organizowanie Szczepów Harcerzy i Szczepów Harcerek, które składają się z gromad, drużyn i / lub samodzielnych zastępów związanych ze sobą lokalnie. Szczegóły określa odpowiedni regulamin wewnętrzny Organizacji Harcerzy lub Organizacji Harcerek.
- E. W wyjątkowych sytuacjach, przy rozwoju nowego ośrodka lub tam, gdzie praca jest zagrożona, na przykład z powodu braku młodzieży lub funkcyjnych, dopuszcza się tymczasową wspólną pracę jednostek męskich i żeńskich. Osobne wnioski uzasadniające taką potrzebę muszą być przedstawione przez Hufcowego i Hufcową do swoich poszczególnych władz. Zezwolenie na wspólną pracę jest udzielone przez Komendanta Chorągwi i Komendantkę Chorągwi, po uzgodnieniu przez nich warunków współpracy oraz ścisłego terminu jej trwania.

34. DRUŻYNY I GROMADY

- A. Drużyna / gromada składa się z uczestników.
- B. Drużyną / gromadą kieruje drużynowy / drużynowa mianowany/a przez Komendanta Chorągwi / Komendantkę Chorągwi lub z ich upoważnienia przez Hufcowego / Hufcową zgodnie z wewnętrznym regulaminem Organizacji.
- C. Regulaminy wewnętrzne mogą odmiennie regulować nazwy kierowników gromad skrzatowych i zuchowych.

35. ORGANIZOWANIE HUFCÓW

- A. Jednostki istniejące na tym samym lub pobliskim terenie, np. stanu czy dużego miasta, tworzą Hufiec Harcerzy lub Hufiec Harcerek.
- B. Pracą Hufca Harcerzy kieruje Hufcowy, przy pomocy Komendy

Hufca. Pracą Hufca Harcerzek kieruje Hufcowa, przy pomocy Komendy Hufca.

- C. Hufcowego mianuje Naczelnik Harcerzy spośród harcmistrzów lub podharcmistrzów. Hufcową mianuje Naczelniczka Harcerzek spośród harcmistrzyń lub podharcmistrzyń.

36. ORGANIZACJA CHORĄGWI

- A. Hufce Harcerzy istniejące na terenie jednego państwa tworzą Chorągiew Harcerzy, a Hufce Harcerzek – Chorągiew Harcerzek.
- B. Pracą Chorągwi Harcerzy kieruje Komendant Chorągwi przy pomocy Komendy Chorągwi. Pracą Chorągwi Harcerzek kieruje Komendantka Chorągwi przy pomocy Komendy Chorągwi.
- C. Kandydata na Komendanta Chorągwi Harcerzy wybiera Konferencja Instruktorów Chorągwi spośród harcmistrzów, a mianuje go Naczelnik Harcerzy zgodnie z regulaminem wewnętrznym Organizacji Harcerzy. Kandydatkę na Komendantkę Chorągwi Harcerzek wybiera Konferencja Instruktorów Chorągwi spośród harcmistrzyń, a mianuje ją Naczelniczka Harcerzek, zgodnie z regulaminem wewnętrznym Organizacji Harcerzek.
- D. Funkcja Komendanta Chorągwi / Komendantki Chorągwi nie może być pełniona bez przerwy dłużej niż sześć (6) lat.
- E. Naczelnik Harcerzy, w przypadku Komendanta Chorągwi, a Naczelniczka Harcerzek, w przypadku Komendantki Chorągwi, może zrobić wyjątek odnośnie do terenu, na którym nie ma innego kandydata lub kandydatki po upływie 6-letniej kadencji.

37. NACZELNIK HARCERZY I NACZELNICZKA HARCEREK

- A. Na czele Organizacji Harcerzy stoi Naczelnik Harcerzy. Na czele Organizacji Harcerzek stoi Naczelniczka Harcerzek.
- B. Organem pracy Naczelnika Harcerzy jest Główna Kwatera

Harcerzy. Organem pracy Naczelniczki Harcerek jest Główna Kwatera Harcerek.

- C. Naczelnik Harcerzy przy pomocy Głównej Kwatery Harcerzy, czuwa nad poziomem programów harcerskich oraz poziomem instruktorów poprzez odpowiednie programy kształcenia oraz wymagania i próby na stopnie harcerzy. Naczelniczka Harcerek przy pomocy Głównej Kwatery Harcerek, czuwa nad poziomem programów harcerskich oraz poziomem instruktorek poprzez odpowiednie programy kształcenia oraz wymagania i próby na stopnie harcerek.
- D. Naczelnik Harcerzy jest odpowiedzialny za nadzór nad doroczną akredytacją harcmistrzów i podharcmistrzów jako członków w podmiotach prawnych. Naczelniczka Harcerek jest odpowiedzialna za nadzór nad doroczną akredytacją harcmistrzyń i podharcmistrzyń jako członków w podmiotach prawnych.

38. ORGANIZACJA STARSZEGO HARCERSTWA

- A. Organizacja Starszego Harcerstwa obejmuje starszych harcerzy i starsze harcerki należących do Kręgów Starszego Harcerstwa (art. 20B).
- B. Kręgi Starszego Harcerstwa tworzą się zgodnie z wewnętrznym regulaminem Organizacji Starszego Harcerstwa (OSH).
- C. Kręgi z terenu jednego państwa podlegają Okręgowemu Kierownikowi Starszego Harcerstwa, który jest instruktorem / instruktorką lub działaczem harcerskim OPH / działaczką harcerską OPH.
- D. Kandydata na Okręgowego Kierownika Starszego Harcerstwa wybiera Okręgowa Konferencja Starszego Harcerstwa spośród instruktorów i działaczy harcerskich OPH, a zatwierdza Naczelny Kierownik OSH zgodnie z regulaminem wewnętrznym Organizacji Starszego Harcerstwa.

- E. Funkcja Okręgowego Kierownika Starszego Harcerstwa nie może być pełniona bez przerwy dłużej niż sześć (6) lat.
- F. Na czele Organizacji Starszego Harcerstwa stoi Naczelny Kierownik Starszego Harcerstwa, który jest harcmistrzem lub harcmistrzynią. Organem pracy Naczelnego Kierownika Starszego Harcerstwa jest Główna Kwatera Starszego Harcerstwa.

39. ORGANIZACJA PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA (OPH)

- A. Organizacja Przyjaciół Harcerstwa obejmuje:
 - a. działaczy harcerskich OPH i działaczki harcerskie OPH, oraz
 - b. osoby należące do Kół Przyjaciół Harcerstwa.
- B. Celem Organizacji Przyjaciół Harcerstwa jest wspieranie działalności harcerskiej przez pomoc moralną, fizyczną i materialną.
- C. Organizacja Przyjaciół Harcerstwa działa na terenie poszczególnych Okręgów i poza nimi nie posiada struktury organizacyjnej.
- D. Pracę Kół Przyjaciół Harcerstwa na terenie Okręgu koordynuje z ramienia Zarządu Okręgu Okręgowy Kierownik OPH.
- E. Kandydata na Okręgowego Kierownika OPH wybiera Okręgowa Konferencja Organizacji Przyjaciół Harcerstwa spośród instruktorów / instruktorek i działaczy harcerskich OPH / działaczek harcerskich OPH, a zatwierdza Zjazd Okręgu (art. 48Bd).
- F. Funkcja Okręgowego Kierownika OPH nie może być pełniona bez przerwy dłużej niż sześć (6) lat.
- G. Przełożonym Organizacji Przyjaciół Harcerstwa w każdym Okręgu jest Zarząd Okręgu.
- H. Władzą Naczelną całości Organizacji Przyjaciół Harcerstwa jest

Przewodniczący ZHP.

- I. Zasadnicze sprawy dotyczące Organizacji Przyjaciół Harcerstwa określa Regulamin OPH, zatwierdzany przez Zjazd Ogólny.

40. KOŁA PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA

- A. Organizacja Przyjaciół Harcerstwa dzieli się na Koła Przyjaciół Harcerstwa.
- B. Celem Koła Przyjaciół jest przede wszystkim wspieranie jednostek harcerskich, przy których Koło istnieje.
- C. Koła Przyjaciół Harcerstwa istnieją przy jednostkach organizacyjnych Organizacji Harcerzy i Organizacji Harcerek (np. drużynach, szczepach lub hufcach). W razie potrzeby, Koło może istnieć przy kilku jednostkach na bliskim sobie terenie.
- D. Koła Przyjaciół Harcerstwa zatwierdza i rozwiązuje Zarząd Okręgu, który również czuwa nad ich działalnością.
- E. Okręgowy Regulamin Kół Przyjaciół, zatwierdzony przez Zjazd danego Okręgu, określa:
 - a. organizowanie Koła Przyjaciół Harcerstwa,
 - b. procedury zwołania i przeprowadzenia walnego zebrania Koła Przyjaciół,
 - c. skład i sposób wyboru zarządu Koła,
 - d. uprawnienia i obowiązki zarządu Koła,
 - e. sposób kontroli finansów Koła (Komisja Rewizyjna),
 - f. tryb powołania Obwodowego Kierownika OPH, o ile w Okręgu są Obwody,
 - g. sposób zatwierdzania Kół Przyjaciół i ich zarządów,
 - h. dodatkowe składki dla osób należących do Kół.

41. PRZEDSTAWICIEL ORGANIZACJI PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA W NACZELNICTWIE

Organizację Przyjaciół Harcerstwa reprezentuje w Naczelnictwie Przedstawiciel OPH, który również koordynuje pracę Organizacji, zgodnie z art. 75.

ROZDZIAŁ VI

PODZIAŁ TERYTORIALNY

42. STRUKTURA TERYTORIALNA

Pod względem terytorialnym, prawno-administracyjnym i operacyjnym, ZHP dzieli się na Okręgi, Obszary i samodzielne ośrodki.

43. OKRĘGI

- A. Okręg istnieje jako podmiot prawny według praw państwa, w którym działa.
- B. Okręg składa się przynajmniej z Chorągwi Harcerzy i Chorągwi Harcerki oraz ma wystarczającą ilość instruktorów/ek i innych osób dorosłych, aby stworzyć Zarząd Okręgu [art. 51]. O ile istnieją na terenie kręgi Starszego Harcerstwa lub Koła Przyjaciół Harcerstwa, wchodzi również w skład Okręgu.
- C. Okręg jest przyjęty do i może być usunięty ze Związku decyzją Naczelnictwa. W dodatku, Naczelnictwo może przekształcić Okręg na Obszar lub samodzielny ośrodek, jeżeli nie spełnia warunków istnienia Okręgu.
- D. Granice Okręgów i Obszarów są zgodne z granicami państw.

44. OBSZARY

- A. Na terenach, gdzie praca harcerska nie jest dostatecznie rozbudowana, aby istniał Okręg, Naczelnictwo może ustanowić Obszar na tymczasowy okres, do momentu spełnienia warunków, by zostać Okręgiem.
- B. Obszar działa na podstawie regulaminów i rozporządzeń stworzonych w porozumieniu z osobami prowadzącymi prace na danym terenie i uchwalonych przez Naczelnictwo.

- C. Obszar działającego według wymagań administracyjno-organizacyjnych państwa, w którym działa i istnieje jako podmiot prawny według praw tego państwa.

45. OBWODY

- A. Na terenach, gdzie istnieje Okręg, Zarząd Okręgu w razie potrzeby może ustanowić Obwody, które obejmują jednostki organizacyjne działającym na bardziej lokalnym terenie.
- B. Obwody w Okręgu zatwierdza i rozwiązuje Zarząd Okręgu (art. 53Bf).

46. SAMODZIELNE OŚRODKI

- A. Na terenach, gdzie praca harcerska jest w początkującym etapie, nie posiada struktury prawno-organizacyjnej lub gdzie działa tylko jedna z organizacji, Naczelnictwo powołuje samodzielne ośrodki harcerskie.
- B. Samodzielne ośrodki harcerskie pracują pod opieką instruktora / instruktorki wyznaczonego/ej przez Naczelnictwo, na podstawie regulaminów i rozporządzeń uchwalonych przez Naczelnictwo oraz według wymagań prawno-administracyjnych państwa, w którym działają.

47. ZJAZD OKRĘGU

- A. Zjazd Okręgu jest równocześnie walnym zebraniem członków podmiotu prawnego, który stanowi Okręg.
- B. Osoby upoważnione do udziału w Zejeździe Okręgu są określone jako członkowie podmiotu prawnego według statutu i regulaminów Okręgu, które również określają szczegóły przyjmowania i zwalniania członków.
- C. W Zejeździe Okręgu biorą udział, o ile wywiązali się z obowiązków w art. 17A / 19D oraz w regulaminach wewnętrznych swoich Organizacji:

- a. harcmistrze i harcmistrzynie, podharcmistrze i podharcmistrzynie, pełnoletni przewodnicy i przewodniczki, instruktorki zuchowe w Organizacji Harcerzy, oraz działacze harcerscy i działaczki harcerskie Organizacji Harcerzy i Organizacji Harcerek
- b. działacze harcerscy OPH i działaczki harcerskie OPH,
- c. osoby niemające stopni określonych w art. 47C a i b, a które zostały przyjęte do członkostwa przez Zarząd Okręgu zgodnie ze statutem i regulaminami Okręgu z racji pełnienia następujących funkcji:
 - i. Przewodniczącego Zarządu Obwodu zatwierdzonego przez Zarząd Okręgu,
 - ii. Kapelana harcerskiego mianowanego zgodnie z Regulaminem Kapelanów,
 - iii. Kierownika Kręgu Starszego Harcerstwa zarejestrowanego w Okręgu, oraz Obwodowego Kierownika Starszego Harcerstwa Obwodu zatwierdzonego przez Zarząd Okręgu,
 - iv. Przewodniczącego Koła Przyjaciół Harcerstwa zarejestrowanego w Zarządzie Okręgu, oraz Obwodowego Kierownika OPH Obwodu zatwierdzonego przez Zarząd Okręgu.

48. KOMPETENCJE ZJAZDU OKRĘGU

- A. Zjazd Okręgu odbywa się zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi.
- B. Zjazd Okręgu:
 - a. decyduje ostatecznie w sprawach prawnych Okręgu,
 - b. dokonuje czynności zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi,
 - c. otrzymuje i dyskutuje sprawozdania:
 - i. Przewodniczącego Zarządu Okręgu, z pracy Zarządu, łącznie z komitetami, czy komisjami powołanymi przez Zjazd Okręgu i Zarząd Okręgu,

- ii. Komendanta Chorągwi Harcerzy, Komendantki Chorągwi Harcererek, Okręgowego Kierownika Starszego Harcerstwa oraz Okręgowego Kierownika OPH,
 - iii. Skarbnika Okręgu, przedstawiające sprawozdania finansowe,
 - iv. Komisji Rewizyjnej Okręgu,
 - v. Sądu Harcerskiego Okręgu,
 - d. zatwierdza Okręgowego Kierownika OPH,
 - e. wybiera Przewodniczącego i Zarząd Okręgu, zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi,
 - f. wybiera Komisję Rewizyjną Okręgu oraz skład Sądu Harcerskiego Okręgu, zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi,
 - g. ma prawo uchwalenia wniosków na Zjazd Ogólny,
 - h. decyduje w sprawach dodania do Przyrzeczenia zdania o lojalności do państwa zamieszkania zgodnie z art.11C.
- C. Zjazd Okręgu jest prawomocny zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi.

49. TERMIN ZJAZDU OKRĘGU

- A. Zjazd Okręgu odbywa się zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi, ale przynajmniej co dwa lata.
- B. Zwołuje go Zarząd Okręgu, zawiadamiając uprawnionych zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi.
- C. O terminie Zjazdu Okręgu, Zarząd Okręgu zawiadamia Naczelnictwo ZHP.

50. NADZWYCZAJNY ZJAZD OKRĘGU

Nadzwyczajny Zjazd Okręgu zwołuje Zarząd Okręgu z własnej inicjatywy lub na żądanie członków zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi.

51. SKŁAD OSOBOWY ZARZĄDU OKRĘGU

- A. Zarząd Okręgu składa się z Przewodniczącego Zarządu Okręgu, Komendanta Chorągwi Harcerzy, Komendantki Chorągwi Harcererek, Okręgowego Kierownika Starszego Harcerstwa, Okręgowego Kierownika OPH, Kapelana Okręgu oraz przynajmniej 3 osób wybranych na Zjeździe Okręgu spośród członków podmiotu prawnego, który stanowi Okręg. Statut i regulaminy Okręgu ustalają liczbę osób w Zarządzie Okręgu oraz ich role, zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi.
- B. Kapelan Okręgu należy do Zarządu Okręgu, z prawem głosu jeżeli wyrazi na to zgodę. O ile statut i regulaminy podmiotu prawnego, który stanowi Okręg zezwalają, Kapelan może być dokooptowany przez Zarząd Okręgu zamiast wybrany na Zjeździe Okręgu.
- C. Kadencja Zarządu Okręgu trwa dwa lata, zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi.
- D. W razie ustąpienia którejś z osób w Zarządzie Okręgu podczas trwania kadencji, Zarząd uzupełnia się przez kooptację, zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi.
- E. Zarządowi Okręgu przysługuje, w razie potrzeby, prawo kooptacji dodatkowych osób do Zarządu. Ilość osób dokooptowanych nie może przekroczyć 1/3 osób wybranych, zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi.
- F. Dokooptowana osoba pełni funkcję do upływu kadencji Zarządu Okręgu zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi.
- G. Przewodniczący nowo wybranego Zarządu Okręgu zgłasza skład osobowy Zarządu Okręgu do Naczelnictwa w przeciągu 30 dni po Zjeździe. Naczelnictwo, dla celów ewidencyjnych, potwierdza skład rozkazem.

52. ZEBRANIA ZARZĄDU OKRĘGU

- A. Przewodniczący Zarządu Okręgu zwołuje pierwsze zebranie Zarządu Okręgu zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi, ale nie później niż 21 dni po Zjeździe Okręgu.
- B. Przewodniczący Zarządu Okręgu zwołuje zebrania Zarządu zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi przynajmniej cztery razy do roku. Ponadto, jest zobowiązany zwołać zebranie Zarządu Okręgu na żądanie 1/3 osób w Zarządzie.
- C. Zebrania Zarządu Okręgu mogą się odbyć telefonicznie lub elektronicznie, zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi.
- D. O prawomocności zebrań Zarządu decydują obowiązujące wymagania prawne.

53. KOMPETENCJE ZARZĄDU OKRĘGU

- A. Zarząd Okręgu jest odpowiedzialny za stan prawny ZHP w stosunku do praw i obowiązków w państwie działania. Zarząd Okręgu działa zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi.
- B. Do Zarządu Okręgu należy:
 - a. zapewnienie należytego stanu prawnego wszystkim jednostkom na terenie Okręgu,
 - b. podejmowanie działań mających na celu przestrzeganie obowiązujących wymagań prawnych, szczególnie pod względem reputacji, finansów i bezpieczeństwa,
 - c. uchwalanie regulaminów i rozporządzeń wewnętrznych oraz wydawanie instrukcji obowiązujących dotyczących spraw pokrytych w art. 53Bb,
 - d. wydawanie okólników informacyjnych,
 - e. propagowanie harcerstwa na terenie Okręgu,
 - f. zatwierdzanie i znoszenie Obwodów (art. 45) oraz czuwanie

- nad ich działalnością,
- g. organizowanie Kół Przyjaciół Harcerstwa i zatwierdzanie ich zarządów, oraz określenie kierunku i zakresu ich działania, z prawem zawieszenia zarządu Koła Przyjaciół Harcerstwa zgodnie z Okręgowym Regulaminem Kół,
 - h. wykonywanie uchwał Zjazdu Okręgu,
 - i. administrowanie funduszami i majątkiem podmiotu prawnego, który stanowi Okręg,
 - j. kontrolowanie gospodarki finansowej jednostek i podmiotów bezpośrednio podlegających Okręgowi oraz komisji powołanych przez Zarząd Okręgu lub Zjazd Okręgu,
 - k. czuwanie nad wydawnictwami Zarządu Okręgu,
 - l. przygotowanie sprawozdań na Zjazd Okręgu i rozesłanie raportów zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi,
 - m. zwoływanie Zjazdu Okręgu (art. 49 i 50),
 - n. powoływanie komisji do zadań specjalnych,
 - o. stosowanie zaleceń i wskazówek Naczelnictwa o ile nie są sprzeczne z obowiązującymi wymaganiami prawnymi,
 - p. ustalanie dodatkowych składek organizacyjnych (art. 82B).

54. INSTRUKCJE I ZARZĄDZENIA ZARZĄDU OKRĘGU

Instrukcje obowiązujące, ustalone w ramach przestrzegania obowiązujących wymagań prawnych na terenie Okręgu, zgodnie z art. 53Bb i 53Bc, zostają przekazane władzom poszczególnych organizacji zarządzeniem, komunikatem lub listem okólnym Zarządu Okręgu, mając na uwadze ważność i nagłość okoliczności. Instrukcje te są obowiązujące dla władz i osób dorosłych oraz młodzieży należącej do Organizacji Harcerzy, Organizacji Harcerek, Organizacji Starszego Harcerstwa i Organizacji Przyjaciół Harcerstwa w Okręgu. Władze wewnętrzne poszczególnych Organizacji stosują się do instrukcji wydanych przez Zarząd Okręgu.

55. KWESTIE SPORNE

- A. Kwestie sporne między osobami w Zarządzie Okręgu są załatwiane zgodnie z regulaminami i rozporządzeniami Okręgu.
- B. Skargi i sprawy sporne między instruktorami oraz działaczami harcerskimi OPH / działaczkami harcerskimi OPH są załatwiane drogą służbową w każdej Organizacji lub zgodnie z Regulaminem Sądów Harcerskich i procedurą Sądu Okręgu, ewentualnie procedurą Sądu Naczelnego.

56. PRZEWODNICZĄCY ZARZĄDU OKRĘGU

- A. Przewodniczący Zarządu Okręgu:
 - a. jest przewodniczącym zarządu podmiotu prawnego, który stanowi Okręg i spełnia swoją rolę zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi,
 - b. wchodzi w skład Naczelnictwa, zgodnie z art. 70Ac,
 - c. reprezentuje ZHP na terenie Okręgu,
 - d. czuwa nad harmonijną współpracą Organizacji ZHP w Okręgu,
 - e. przygotowuje sprawozdanie dla Zjazdu Ogólnego (art. 62D),
 - f. informuje Naczelnictwo o pracach Okręgu oraz przesyła roczne sprawozdania z działalności Zarządu Okręgu do Sekretarza Generalnego w celu utrzymania archiwum historii światowego działania Związku,
 - g. wysyła do Naczelnictwa kopię statutu podmiotu prawnego, który stanowi Okręg i wszelkich do niego zmian oraz regulaminów i rozporządzeń Okręgu,
 - h. Stawia wnioski do Przewodniczącego ZHP o mianowanie działaczy harcerskich OPH (art. 19C) i ew. odebranie tego stopnia zgodnie z art. 30B.
- B. Przewodniczącym Zarządu Okręgu jest harcmistrz lub harcmistrzyni, a w wyjątkowych wypadkach, podharcmistrz lub podharcmistrzyni.

- C. Funkcja Przewodniczącego Zarządu Okręgu nie może być pełniona bez przerwy dłużej niż 6 lat.

57. KOMISJA REWIZYJNA OKRĘGU

- A. Komisja Rewizyjna Okręgu składa się z 5 – 7 osób wybranych przez Zjazd Okręgu zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi (art. 48Bf).
- B. W celu uniknięcia możliwych zarzutów i konfliktów interesów:
 - a. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Okręgu nie powinien mieć powiązań z osobami odpowiedzialnymi za książki, które Komisja będzie kontrolować.
 - b. osoby w Komisji Rewizyjnej nie powinny kontrolować ksiąg podmiotów, za które odpowiedzialny jest ktoś, z kim osoba w Komisji ma powiązania.
- C. W przypadku gdy podczas trwania kadencji nastąpi sytuacja określona w art. 57Ba, Komisja Rewizyjna Okręgu wybiera spośród siebie nowego Przewodniczącego.
- D. Komisja Rewizyjna Okręgu:
 - a. kontroluje i sprawdza celowość gospodarki finansowej Zarządu Okręgu i ma prawo kontroli wszystkich jednostek oraz podmiotów bezpośrednio podlegających Okręgowi,
 - b. ma obowiązek kontroli finansowej komórek i komisji powołanych przez Zjazd Okręgu i Zarząd Okręgu,
 - c. przeprowadza kontrolę co najmniej raz na rok,
 - d. sprawuje nadzór nad działalnością Komisji Rewizyjnych Kół Przyjaciół Harcerstwa działających w Okręgu,
 - e. składa sprawozdanie pisemne na Zjeździe Okręgu (art. 48Bc (iv)).
- E. Kadencja Komisji Rewizyjnej trwa dwa lata i jest równa kadencji Zarządu Okręgu.
- F. Ogólną działalność Komisji Rewizyjnej Okręgu określa Regulamin Komisji Rewizyjnych, a szczegóły operacyjne -

regulaminy Okręgu, zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi.

58. SĄD HARCERSKI OKRĘGU

- A. Sąd Harcerski Okręgu składa się z trzech, pięciu lub siedmiu członków podmiotu prawnego, który stanowi Okręg, wybranych przez Zjazd Okręgu.
- B. Wybór Przewodniczącego Sądu Harcerskiego Okręgu określają regulaminy i rozporządzenia Okręgu.
- C. Kompetencje Sądu Harcerskiego Okręgu określa Regulamin Sądów Harcerskich.
- D. Tryb postępowania i procedury Sądu Harcerskiego Okręgu określają regulaminy Okręgu i procedury Sądu Okręgu.
- E. Kadencja Sądu Harcerskiego Okręgu trwa dwa lata i jest równa kadencji Zarządu Okręgu.

59. ZARZĄD OBWODU

- A. W skład Zarządu Obwodu wchodzi:
 - a. Kierownicy jednostek Harcerzy na terenie Obwodu,
 - b. Kierownicy jednostek Harcerek na terenie Obwodu,
 - c. Obwodowy Kierownik Starszego Harcerstwa,
 - d. Obwodowy Kierownik Kół Przyjaciół Harcerstwa,
 - e. Obwodowy Kapelan.
- B. Zarząd Obwodu wybiera przewodniczącego, sekretarza i skarbnika, zgodnie z regulaminem ustalonym przez Zarząd Okręgu.
- C. Organizację Obwodu oraz kompetencje Zarządu Obwodu określa regulamin wewnętrzny ustalony przez Zarząd Okręgu.

ROZDZIAŁ VII

WŁADZE NACZELNE

60. WŁADZE ZWIĄZKU

- A. Władzami Naczelnymi ZHP są:
 - a. Zjazd Ogólny ZHP,
 - b. Naczelnictwo ZHP,
 - c. Przewodniczący ZHP.
- B. Naczelna Rada Harcerska zalicza się do Władz Naczelnych, ale jest ciałem wyłącznie doradczym, zgodnie z art. 67.
- C. Władzą Naczelną Organizacji Harcerzy jest Naczelnik Harcerzy.
- D. Władzą Naczelną Organizacji Harcerek jest Naczelniczka Harcerek.
- E. Władzą Naczelną Organizacji Starszego Harcerstwa jest Naczelnny Kierownik Starszego Harcerstwa.
- F. Władzą Naczelną Organizacji Przyjaciół Harcerstwa jest Przewodniczący ZHP.

61. ZJAZD OGÓLNY

- A. W Zjeździe Ogólnym biorą udział członkowie PSA International, określani w art. 25.
- B. Naczelnictwo może zaprosić na Zjazd Ogólny rzeczoznawców, prelegentów i inne osoby z ZHP oraz spoza ZHP, z zaznaczeniem, że osoby zaproszone, które nie są określone w art. 25, nie mają żadnych praw wyborczych.

62. KOMPETENCJE ZJAZDU OGÓLNEGO

Zjazd Ogólny jest najwyższą władzą Związku oraz walnym zebraniem członków podmiotu PSA International i ma następujące kompetencje:

- A. Dokonuje czynności zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi.
- B. Decyduje ostatecznie w sprawach ideowych Związku.
- C. Otrzymuje i dyskutuje sprawozdania:
 - a. Przewodniczącego Związku, z pracy Naczelnictwa, łącznie z komitetami / komisjami (np. Naczelny Sąd Harcerski, Komisja Regulaminowa), oraz Organizacji Przyjaciół Harcerstwa i Naczelnej Rady Harcerskiej,
 - b. Naczelnika Harcerzy, Naczelniczki Harcerek i Naczelnego Kierownika Starszego Harcerstwa,
 - c. Skarbnika Generalnego, przedstawiające sprawozdania finansowe,
 - d. Komisji Rewizyjnej Związku.
- D. Wysłuchuje sprawozdań Przewodniczących Zarządów Okręgów.
- E. Wybiera Przewodniczącego ZHP spośród harcmistrzów i harcmistrzyń, którzy są członkami PSA International i w razie nieobecności na Zjeździe Ogólnym przekazali pisemną zgodę na przyjęcie kandydatury.
- F. Wybiera spośród siebie Przedstawiciela Organizacji Przyjaciół Harcerstwa w Naczelnictwie.
- G. Potwierdza wybór Naczelnika Harcerzy, Naczelniczki Harcerek i Naczelnego Kierownika Starszego Harcerstwa wybranych zgodnie z art. 74C.
- H. Potwierdza Przewodniczących Zarządów Okręgów jako Wice-Przewodniczących Terenowych w Naczelnictwie.
- I. Wybiera spośród harcmistrzów i harcmistrzyń, którzy wywiązali

się z obowiązków w art. 17A i w razie nieobecności na Zjeździe Ogólnym przekazali pisemną zgodę na przyjęcie kandydatury:

- a. Wiceprzewodniczącego ZHP,
- b. Sekretarza Generalnego,
- c. Skarbnika Generalnego,
- d. 7 dodatkowych Członków Naczelnictwa.

- J. Wybiera Naczelnego Kapelana, który wcześniej uzyskał zgodę władz kościelnych, zgodnie z Regulaminem Kapelanów Harcerskich.
- K. Wybiera dziesięć (10) dodatkowych osób do Naczelnej Rady Harcerskiej zgodnie z art. 67Ah.
- L. Wybiera, do zatwierdzenia przez Naczelnictwo, kandydatów do Komisji Rewizyjnej Związku spośród harcmistrzów i harcmistrzyń, którzy wywiązali się z obowiązków w art. 17A i w razie nieobecności na Zjeździe Ogólnym wyrazili pisemną zgodę na przyjęcie kandydatury.
- M. Wybiera, do zatwierdzenia przez Naczelnictwo, kandydatów do Naczelnego Sądu Harcerskiego spośród harcmistrzów i harcmistrzyń, którzy wywiązali się z obowiązków w art. 17A, i w razie nieobecności na Zjeździe Ogólnym wyrazili pisemną zgodę na przyjęcie kandydatury.
- N. Rozpatruje wnioski i uchwały, które wpłynęły zgodnie z Regulaminem Głównym i Regulaminem Zjazdu Ogólnego.
- O. Uchwala Regulaminy zgodnie z art. 87.
- P. Ustala, na wniosek Naczelnictwa, wysokość składki zasadniczej dla osób należących do ZHP zgodnie z art. 82A.
- Q. Podejmuje decyzje w zasadniczych sprawach majątku i gospodarki podmiotu PSA International.

63. ZWOŁANIE ZWYCZAJNEGO ZJAZDU OGÓLNEGO

- A. Zwyczajny Zjazd Ogólny odbywa się co trzy lata.

- B. Zwyczajny Zjazd Ogólny zwołuje Naczelnictwo ZHP, zawiadamiając członków PSA International z przynajmniej 3 miesięcznym wyprzedzeniem, podając porządek obrad oraz termin, do którego Naczelnictwo przyjmuje wnioski na Zjazd.

64. ZWOŁANIE NADZWYCZAJNEGO ZJAZDU OGÓLNEGO

- A. Nadzwyczajny Zjazd Ogólny zwołuje Naczelnictwo ZHP:
 - a. z własnej inicjatywy,
 - b. lub na żądanie 5% członków PSA International.
- B. Żądanie zwołania Nadzwyczajnego Zjazdu Ogólnego zgodnie z art. 64Ab jest przedłożone na piśmie z podaniem wniosków czy spraw do załatwienia.
- C. Naczelnictwo ogłasza Nadzwyczajny Zjazd Ogólny:
 - a. zwołany z własnej inicjatywy zgodnie z art. 64Aa, w trybie jak Zwyczajny Zjazd Ogólny,
 - b. zwołany na żądanie zgodnie z art. 64Ab, w ciągu najdalej 21 dni od daty wpłynięcia żądania w tej sprawie.
- D. Nadzwyczajny Zjazd Ogólny zwołany na żądanie zgodnie z art. 64Ab odbywa się w terminie nie krótszym niż 14 dni po jego zwołaniu.
- E. Niezależnie od tego czy Nadzwyczajny Zjazd Ogólny jest zwołany zgodnie z art. 64Aa czy 64Ab, Zjazd w sprawach dotyczących zmian Regulaminu Głównego nie może się odbyć wcześniej niż sześć miesięcy po jego ogłoszeniu.
- F. Nadzwyczajny Zjazd Ogólny posiada wszystkie kompetencje Zwyczajnego Zjazdu Ogólnego, z tym że może rozpatrywać tylko te sprawy, dla których Nadzwyczajny Zjazd został zwołany.

65. SPOSÓB PRZEPROWADZENIA ZJAZDU OGÓLNEGO

Zjazd Ogólny może się odbyć jako fizyczne spotkanie członków, przez system elektroniczny albo telekonferencyjny, zezwalający na

wzajemną komunikację wszystkich uczestników spotkania, lub w sposób hybrydowy - zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi. Niezależnie od sposobu przeprowadzenia Zjazdu należy zapewnić tajność głosowania przy kontroli liczby oddanych głosów.

66. PRAWOMOCNOŚĆ ZJAZDU OGÓLNEGO

- A. Zjazd Ogólny jest prawomocny przy udziale 20% uprawnionych członków PSA International.
- B. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów, z wyjątkiem uchwał zastrzeżonych w art. 86.

67. NACZELNA RADA HARCERSKA

- A. Naczelna Rada Harcerska składa się z:
 - a. Przewodniczącego ZHP i Członków Naczelnictwa ZHP,
 - b. poprzedniego Przewodniczącego ZHP,
 - c. Przewodniczących Komisji Rewizyjnej Związku i Naczelnego Sądu Harcerskiego,
 - d. Komendantów Chorągwi i Komendantek Chorągwi,
 - e. Okręgowych Kierowników Starszego Harcerstwa,
 - f. Okręgowych Kierowników OPH,
 - g. Kapelanów Okręgów,
 - h. dziesięciu (10) osób wybranych przez Zjazd Ogólny zgodnie z art. 62K.
- B. W razie niemożliwości udziału w zebraniu Naczelnej Rady Harcerskiej Naczelnego Kapelana, Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Związku lub Przewodniczącego Naczelnego Sądu, osoby te może zastąpić wydelegowany zastępca, który jest, w przypadku Naczelnego Kapelana, kapelanem, a w innych przypadkach członkiem Komisji Rewizyjnej lub Sądu.
- C. Kadencja osób w Naczelnej Radzie Harcerskiej z urzędu trwa tak długo jak okres pełnienia ich funkcji.

- D. Kadencja osób z wyboru trwa trzy lata i jest równa kadencji Naczelnictwa (art. 70C).
- E. Do Naczelnej Rady Harcerskiej mogą być wybrani według art. 67Ah członkowie PSA International, którzy spełniają wszystkie następujące warunki:
 - a. mają stopień harcmistrza lub harcmistrzynie,
 - b. pełnili funkcję Hufcowej, Hufcowego, Komendanta Chorągwi, Komendantki Chorągwi, Okręgowego Kierownika Starszego Harcerstwa, Przewodniczącego Zarządu Okręgu, Naczelniczki Harcerek, Naczelnika Harcerzy, Naczelnego Kierownika Starszego Harcerstwa, Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego ZHP lub funkcję wychowawczą na szczeblu Hufca lub wyżej przez okres co najmniej dwóch lat,
 - c. brali udział w przynajmniej dwóch Zjazdach Ogólnych (łącznie z tym, na którym kandydują na członka Naczelnej Rady Harcerskiej),
 - d. w przypadku nieobecności na Zjeździe Ogólnym wyrazili pisemną zgodę bycia wybranym do Naczelnej Rady Harcerskiej.

68. KOMPETENCJE NACZELNEJ RADY HARCERSKIEJ

Naczelna Rada Harcerska jest organem doradczym dla Naczelnictwa, który:

- A. Udziela rady lub opinii w sprawach przedstawionych przez Naczelnictwo.
- B. Wykonuje prace zlecone przez Naczelnictwo lub Zjazd Ogólny.
- C. Opiniuje wnioski zgłaszane do Naczelnictwa na Zjazd Ogólny.
- D. Pracuje poprzez komisje i grupy robocze składające się z osób z Naczelnej Rady Harcerskiej i w uzasadnionych przypadkach, spoza Naczelnej Rady.
- E. Wybiera spośród siebie kandydata na przewodniczącego

każdej komisji określonej w art.68D do zatwierdzenia przez Naczelnictwo, z tym że przewodniczącym lub wiceprzewodniczącym każdej komisji i grupy roboczej jest Członek Naczelnictwa.

69. ZWOŁANIE ZEBRAŃ NACZELNEJ RADY HARCERSKIEJ

- A. Zebranie wstępne Naczelnej Rady Harcerskiej odbywa się w przeciągu 90 dni po Zjeździe Ogólnym. Zebranie wstępne zwołuje Przewodniczący ZHP, który przewodniczy zebraniu.
- B. Następne zebrania Naczelnej Rady Harcerskiej zwołuje Przewodniczący ZHP, przynajmniej jedno między Zjazdami Ogólnymi.
- C. Ostatnie zebranie Rady odbywa się przed kolejnym Zjazdem Ogólnym w celu, m.in., omówienia i zaopiniowania wniosków przedstawionych na Zjazd.
- D. Uchwały Rady na zebraniach zapadają większością głosów przy obecności co najmniej połowy składu Naczelnej Rady.
- E. Zebrania Naczelnej Rady Harcerskiej mogą się odbyć telefonicznie lub elektronicznie.

70. NACZELNICTWO ZHP

- A. Naczelnictwo ZHP składa się z:
 - a. Przewodniczącego ZHP,
 - b. Wiceprzewodniczącego ZHP,
 - c. Wiceprzewodniczących Terenowych, którymi są Przewodniczący Zarządów Okręgów,
 - d. Naczelnika Harcerzy,
 - e. Naczelniczki Harcerek,
 - f. Naczelnego Kierownika Starszego Harcerstwa,
 - g. Przedstawiciela Organizacji Przyjaciół Harcerstwa w Naczelnictwie,
 - h. Sekretarza Generalnego,

- i. Skarbnika Generalnego,
 - j. Naczelnego Kapelana,
 - k. siedmiu (7) dodatkowych Członków Naczelnictwa.
- B. Kadencja Wiceprzewodniczącego Terenowego jest równa kadencji innych Członków Naczelnictwa (art. 70C), o ile pozostaje na funkcji Przewodniczącego Zarządu Okręgu przez cały ten okres. Jeżeli przestaje być Przewodniczącym Zarządu Okręgu, to automatycznie kończy swoją kadencję w Naczelnictwie, a Naczelnictwo uzupełnia wakat nowym Przewodniczącym Zarządu Okręgu. Wiceprzewodniczący Terenowy nie może pełnić swojej funkcji w Naczelnictwie bez przerwy dłużej niż sześć (6) lat.
- C. Kadencja Członków Naczelnictwa trwa trzy (3) lata i jest równa okresowi pomiędzy zwyczajnymi Zjazdami Ogólnymi.
- D. W razie ustąpienia osoby w Naczelnictwie podczas trwania kadencji, Naczelnictwo uzupełnia się przez kooptację. Osoba dokooptowana na skutek wakatu ma pełne prawa Członka Naczelnictwa i pełni funkcję do upływu kadencji Naczelnictwa.
- E. Naczelnictwo może powołać współpracowników i konsultantów, którzy nie muszą być członkami PSA International. Współpracownicy i konsultanci podlegają poszczególnym Członkom Naczelnictwa, uczestniczą w zebraniach Naczelnictwa na zaproszenie i nie biorą udziału w głosowaniach Naczelnictwa.

71. KOMPETENCJE NACZELNICTWA ZHP

- A. Naczelnictwo ZHP jest Zarządem PSA International i ma wszelkie prawa oraz obowiązki według obowiązujących wymagań prawno-administracyjnych odnośnie do podmiotu prawnego, którym zarządza.
- B. Naczelnictwo kieruje działalnością Związku między Zwyczajnymi Zjazdami Ogólnymi i wykonuje uchwały Zjazdu

Ogólnego.

- C. Do czynności Naczelnictwa należy:
- a. czuwanie nad przestrzeganiem Regulaminu Głównego, uchwał Zjazdów Ogólnych oraz regulaminów wewnętrznych,
 - b. uchwalanie i wydawanie regulaminów, przepisów i zarządzeń dotyczących całości ZHP oraz PSA International,
 - c. rozsyłanie raportów członkom zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi,
 - d. sporządzanie dla Zjazdu Ogólnego sprawozdań ze swojej działalności (art. 62C),
 - e. nadzorowanie gospodarki finansowej PSA International,
 - f. podejmowanie decyzji we wszystkich zasadniczych sprawach finansowych i gospodarczych PSA International między Zjazdami Ogólnymi,
 - g. przyjmowanie do i usuwanie ze Związku Okręgów oraz czuwanie nad ich działalnością,
 - h. potwierdzanie rozkazem, dla celów ewidencyjnych, składów Zarządów Okręgów,
 - i. czynienie uwag Zarządom Okręgów w sprawach związanych z ideologią oraz dobrym imieniem i reputacją Związku,
 - j. używanie pieczęci głównej z Krzyżem Harcerskim i napisami zgodnymi z art. 85
 - k. wydawanie Wiadomości Urzędowych,
 - l. prowadzenie akcji wydawniczej Naczelnictwa,
 - m. prowadzenie archiwum historii Związku,
 - n. utrzymywanie kontaktów z międzynarodowymi organizacjami skautowymi,
 - o. utrzymywanie kontaktów z władzami harcerskimi w Polsce,
 - p. powoływanie samodzielnych ośrodków harcerskich (art. 46) i czuwanie nad ich działalnością, dopóki nie zostaną Okręgami,
 - q. zwoływanie Zjazdów Ogólnych zgodnie z obowiązującymi

- wymaganiami prawnymi,
- r. przyjmowanie członków PSA International na podstawie art. 25B i C oraz usuwanie ich w trybie art. 25B i C oraz 27B,
- s. uchwalanie i wydawanie regulaminów niezastrzeżonych dla innych władz w Regulaminie Głównym, zgodnie z art. 87B i 87C,
- t. powoływanie Komisji Regulaminowej oraz innych komisji i grup roboczych według potrzeby,
- u. powoływanie Komisji Rewizyjnej Związku oraz Naczelnego Sądu Harcerskiego jako komitetów Naczelnictwa i zatwierdzanie ich składu osobowego zgodnie z wyborami na Zjeździe Ogólnym,
- v. podejmowanie decyzji w sprawach niezastrzeżonych dla innych władz.

72. ZEBRANIA NACZELNICTWA ZHP

- A. Zebrania Naczelnictwa ZHP odbywają się w trybie ustalonym przez Naczelnictwo, w miarę możliwości co miesiąc, ale nie mniej niż 3 razy do roku.
- B. Zebrania Naczelnictwa ZHP mogą odbywać się telefonicznie lub elektronicznie.
- C. Zebrania zwołuje Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący ZHP.
- D. Do ważności zebrania wymagany jest udział 5 Członków Naczelnictwa, w tym Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego ZHP, oraz Naczelnika Harcerzy i Naczelniczki Harcererek, którzy w razie niemożliwości przybycia na zebranie mogą delegować swoich zastępców spośród obecnych na zebraniu członków Naczelnictwa.

73. PRZEWODNICZĄCY I WICEPRZEWODNICZĄCY ZHP

- A. Przewodniczący ZHP:

- a. jest Przewodniczącym Zarządu podmiotu prawnego Związku (PSA International),
- b. jest harcmistrzem lub harcmistrzynią,
- c. reprezentuje ZHP,
- d. przewodniczy zebraniom Naczelnictwa,
- e. jest Władzą Naczelną Organizacji Przyjaciół Harcerstwa,
- f. nadaje stopień działacza harcerskiego OPH na wniosek Przewodniczącego Zarządu Okręgu (art. 19C),
- g. nie może pełnić swojej funkcji bez przerwy dłużej niż sześć (6) lat.

B. Wiceprzewodniczący ZHP

- a. jest harcmistrzem lub harcmistrzynią,
- b. pełni funkcje reprezentacyjne w zastępstwie Przewodniczącego Związku,
- c. w wypadku, gdy Przewodniczący ZHP nie może czasowo z jakichkolwiek powodów pełnić swej funkcji, pełni obowiązki Przewodniczącego ZHP,
- d. obejmuje funkcję Przewodniczącego ZHP w wypadku rezygnacji, śmierci lub innych powodów uniemożliwiających Przewodniczącemu ZHP sprawowania funkcji.

74. NACZELNIK HARCERZY, NACZELNICZKA HARCEREK I NACZELNY KIEROWNIK STARSZEGO HARCERSTWA

- A. Naczelnik Harcerzy kieruje pracą Organizacji Harcerzy. Naczelniczka Harcerek kieruje pracą Organizacji Harcerek. Naczelnym Kierownikiem Starszego Harcerstwa kieruje pracą Organizacji Starszego Harcerstwa.
- B. Naczelnikiem Harcerzy może być tylko harcmistrz, Naczelniczką Harcerek może być tylko harcmistrzyni. Naczelnym Kierownikiem Starszego Harcerstwa może być tylko harcmistrz lub harcmistrzyni.
- C. Naczelnika Harcerzy wybiera Konferencja Harcerzy podczas Zjazdu Ogólnego. Naczelniczkę Harcerek wybiera Konferencja

Harcerek podczas Zjazdu Ogólnego. Naczelnego Kierownika Starszego Harcerstwa wybiera Konferencja Starszego Harcerstwa podczas Zjazdu Ogólnego.

- D. Żadna z funkcji wymienionych w art. 74A nie może być pełniona bez przerwy dłużej niż sześć (6) lat.

75. PRZEDSTAWICIEL ORGANIZACJI PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA W NACZELNICTWIE

Przedstawiciel Organizacji Przyjaciół Harcerstwa w Naczelnictwie:

- A. Utrzymuje łączność z Okręgowymi Kierownikami OPH w sprawach dotyczących działalności Kół.
- B. Koordynuje i referuje wszelkie sprawy związane z Organizacją Przyjaciół Harcerstwa w Naczelnictwie w porozumieniu z Przewodniczącym ZHP.
- C. Przedstawia sprawy dotyczące ogółu OPH na zebraniach Naczelnictwa.

76. KOMISJA REWIZYJNA ZHP

- A. Naczelnictwo powołuje Komisję Rewizyjną jako komitet Zarządu PSA International.
- B. Komisja Rewizyjna ZHP składa się z siedmiu członków PSA International. Kandydaci są wybierani na Zjeździe Ogólnym zgodnie z art. 62L, a zatwierdzani przez Naczelnictwo zgodnie z art. 71Cu.
- C. W celu uniknięcia możliwych zarzutów i konfliktów interesów:
 - a. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej ZHP nie powinien mieć powiązań z osobami odpowiedzialnymi za książki, które Komisja będzie kontrolować,
 - b. osoby w Komisji nie powinny kontrolować książek podmiotów, za które odpowiedzialny jest ktoś, z kim osoba w Komisji ma powiązania.

- D. Osoby w Komisji Rewizyjnej Związku wybierają spośród siebie Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej.
- E. Komisja Rewizyjna Związku:
 - a. sprawuje kontrolę nad gospodarką finansową PSA International, czyli Naczelnictwa i Głównych Kwater, z uwzględnieniem celowości wydatków,
 - b. przeprowadza kontrolę co najmniej raz na rok,
 - c. składa do Naczelnictwa sprawozdanie co najmniej raz do roku, oraz na prośbę Naczelnictwa,
 - d. może udzielić rady Komisjom Rewizyjnym Okręgów oraz Skarbnikom w Organizacjach Harcerzy, Harcerki i Starszego Harcerstwa,
 - e. składa na Zjeździe Ogólnym sprawozdanie za okres kadencji (art. 62Cd).
- F. Szczegóły operacyjne działania Komisji Rewizyjnej Związku określa Regulamin Komisji Rewizyjnych.

77. NACZELNY SĄD HARCERSKI

- A. Naczelnictwo powołuje Naczelny Sąd Harcerski jako Komitet Odwoławczo-Orzekający PSA International.
- B. Naczelny Sąd Harcerski składa się z dziewięciu członków PSA International. Kandydaci do Naczelnego Sądu są wybierani na Zjeździe Ogólnym, zgodnie z art. 62M i zatwierdzani przez Naczelnictwo.
- C. Do kompetencji Naczelnego Sądu Harcerskiego należy:
 - a. rozpatrywanie odwołania od usunięcia z członkostwa w PSA International oraz wydanie decyzji,
 - b. rozpatrywanie odwołania od decyzji Naczelnika Harcerzy lub Naczelniczki Harcerki odnośnie do utraty stopnia harcmistrza / harcmistrzyni oraz podharcmistrza / podharcmistrzyni, oraz wydanie decyzji,
 - c. rozstrzygnięcie skarg i roszczeń pomiędzy członkami, które przewyższają Okręgową strukturę lub dotyczą Władz

Naczelnym.

- D. Ustrój Naczelnego Sądu Harcerskiego i tryb postępowania określają Regulamin Sądów Harcerskich oraz procedury Naczelnego Sądu Harcerskiego.

ROZDZIAŁ VIII

ADMINISTRACJA, FUNDUSZE I GOSPODARKA

78. ADMINISTRACJA

- A. Umowy, zobowiązania i inne dokumenty prawne w imieniu ZHP, oprócz czeków, podpisują dwie osoby, uprawnione do tego uchwałą Naczelnictwa. Czeki podpisują, a inne formy płatności autoryzują, dwie osoby uprawnione uchwałą Naczelnictwa.
- B. Umowy, zobowiązania i inne dokumenty prawne w imieniu Okręgów ZHP podpisują dwie osoby uprawnione do tego uchwałą danego Zarządu Okręgu. Czeki podpisują a inne formy płatności autoryzują, dwie osoby uprawnione uchwałą Zarządu Okręgu.
- C. Korespondencję zewnętrzną Naczelnictwa ZHP podpisuje Przewodniczący ZHP lub Wiceprzewodniczący oraz Sekretarz Generalny. Korespondencję zewnętrzną w sprawach duszpasterstwa podpisuje dodatkowo Naczelny Kapelan ZHP.
- D. Korespondencję zewnętrzną Głównej Kwatery Harcerzy podpisuje Naczelnik Harcerzy, Głównej Kwatery Harcerek podpisuje Naczelniczka Harcerek, a Głównej Kwatery Starszego Harcerstwa podpisuje Naczelny Kierownik Starszego Harcerstwa.
- E. Korespondencję zewnętrzną Naczelnictwa w sprawach Organizacji Przyjaciół Harcerstwa podpisuje Przewodniczący ZHP lub upoważniony do tego Członek Naczelnictwa.

79. ROK SPRAWOZDAWCZY

Rokiem sprawozdawczym ZHP jest rok kalendarzowy.

80. FUNDUSZE ZHP

Fundusze ZHP pochodzą z:

- A. opłat organizacyjnych,
- B. przedsiębiorstw i wydawnictw,
- C. dochodów z majątków Związku,
- D. ofiar, darowizn, zapisów, subwencji itp.

81. GOSPODARKA

Sposób prowadzenia gospodarki finansowej ZHP opiera się na wewnętrznych regulaminach Organizacji, przepisach Regulaminu Głównego oraz przepisach obowiązujących w państwie działania Naczelnictwa i Okręgów ZHP.

82. SKŁADKI

- A. Zasadniczą składkę dla osób należących do ZHP ustala Zjazd Ogólny na wniosek Naczelnictwa (art. 62P).
- B. Dodatkową składkę, uwzględniającą ubezpieczenie i inne wymogi, ustalają lokalne władze organizacyjne, łącznie z Zarządem Okręgu.
- C. Osoby, które zalegają ze składkami, mogą utracić prawa członkowskie w podmiotach prawnych.

ROZDZIAŁ IX

NAZWY, STRÓJ, ODZNAKI, SZTANDARY, PIECZĘCIE

83. STRÓJ, ODZNAKI

Osobom należącym do ZHP przysługuje prawo noszenia stroju oraz oznak i odznaczeń określonych regulaminami wewnętrznymi poszczególnych Organizacji.

84. SZTANDARY

Związek ma prawo do posiadania sztandarów.

85. PIECZĘCIE

- A. Naczelnictwu ZHP i uprawnionym przezeń organom przysługuje prawo używania pieczęci z nazwą „Związek Harcerstwa Polskiego” i Krzyżem Harcerskim.
- B. Napis na pieczęci głównej Związku brzmi: „Związek Harcerstwa Polskiego, Naczelnictwo”.
- C. Napis na pieczęciach organów upoważnionych przez Naczelnictwo ZHP określają regulaminy wewnętrzne.

ROZDZIAŁ X

REGULAMINY ZHP

86. ZMIANA REGULAMINU GŁÓWNEGO

- A. Regulamin Główny może być zmieniony jedynie zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi.
- B. Do zmiany Regulaminu Głównego wymagana jest większość 2/3 oddanych głosów, z wyjątkiem spraw związanych ze zmianą nazwy i celów oraz likwidacji podmiotu prawnego PSA International, do których wymagana jest większość 75% oddanych głosów, zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi.
- C. Wnioski dotyczące zmiany Regulaminu Głównego powinny wpłynąć do Naczelnictwa w terminie ogłoszonym zgodnie z art. 63.
- D. O proponowanych zmianach Regulaminu Głównego ZHP, Naczelnictwo ZHP zawiadamia członków PSA International co najmniej na trzy miesiące przed Zjazdem Ogólnym.

87. UCHWALENIE REGULAMINÓW

- A. Regulaminy Organizacyjne uchwalają:
 - a. Regulamin Główny – Zjazd Ogólny z zachowaniem postanowień uwzględnionych w art. 86,
 - b. Regulamin Zjazdu Ogólnego – Zjazd Ogólny na wniosek Naczelnictwa,
 - c. Regulamin Naczelnej Rady Harcerskiej – Zjazd Ogólny na wniosek Naczelnictwa,
 - d. Regulamin Komisji Rewizyjnych – Zjazd Ogólny, na wniosek Naczelnictwa,
 - e. Regulamin Sądów Harcerskich – Zjazd Ogólny, na wniosek Naczelnictwa,

- f. Regulamin Organizacji Przyjaciół Harcerstwa – Zjazd Ogólny, na wniosek Naczelnictwa,
 - g. Okręgowy Regulamin Kół Przyjaciół – każdy Okręg poprzez swój Zjazd Okręgu,
 - h. Regulamin Obwodu – każdorazowo przy ustanowieniu Obwodu – Zarząd Okręgu, który ustanawia Obwód.
- B. Regulaminy niezastrzeżone dla innych władz uchwała Naczelnictwo (art. 71Cs).
- C. Naczelnictwo ZHP wydaje wszystkie regulaminy z wyjątkiem regulaminów wewnętrznych Organizacji Harcerzy, Organizacji Harcerek i Organizacji Starszego Harcerstwa oraz regulaminów w kompetencji poszczególnych Okręgów.
- D. Regulaminy wewnętrzne Organizacji Harcerzy uchwała i wydaje Organizacja Harcerzy. Regulaminy wewnętrzne Organizacji Harcerek uchwała i wydaje Organizacja Harcerek. Regulaminy wewnętrzne Organizacji Starszego Harcerstwa uchwała i wydaje Organizacja Starszego Harcerstwa.
- E. W razie sprzeczności pomiędzy regulaminem wewnętrznym którejkolwiek z Organizacji a Regulaminem Głównym, Regulamin Główny jest decydujący i obowiązujący.

88. WCHODZENIE W ŻYCIE REGULAMINÓW I ZARZĄDZEŃ

- A. Regulaminy obowiązujące całość ZHP wchodzi w życie na podstawie ogłoszenia w organie Związku z podpisem Przewodniczącego ZHP oraz Sekretarza Generalnego.
- B. Regulaminy i zarządzenia w sprawach Organizacji Harcerzy podpisuje Naczelnik Harcerzy, w sprawach Organizacji Harcerek – Naczelniczka Harcerek, a w sprawach Organizacji Starszego Harcerstwa – Naczelny Kierownik Starszego Harcerstwa.
- C. Inne zarządzenia i ogólnie obowiązujące instrukcje podpisują osoby upoważnione do tego na podstawie obowiązujących

regulaminów i zarządzeń.

Instrukcja Tymczasowa dotycząca Działalności Kół Przyjaciół Harcerstwa

Zgodnie z art. 40E Regulaminu Głównego 2021, Okręgowy Regulamin Kół Przyjaciół, zatwierdzony przez Zjazd Okręgu każdego Okręgu ZHP, określa sprawy operacyjne związane z działalnością Kół Przyjaciół Harcerstwa w Okręgu, mianowicie:

- a. organizowanie Koła Przyjaciół Harcerstwa (KPH),
- b. procedury zwołania i przeprowadzenia walnego zebrania Koła Przyjaciół,
- c. skład i sposób wyboru zarządu Koła,
- d. uprawnienia i obowiązki zarządu Koła,
- e. sposób kontroli finansów Koła (Komisja Rewizyjna),
- f. tryb powołania Obwodowego Kierownika OPH, o ile w Okręgu są Obwody,
- g. sposób zatwierdzania Kół Przyjaciół i ich zarządów,
- h. dodatkowe składki dla osób należących do Kół.

W celu zapewnienia regulacji działalności Kół Przyjaciół Harcerstwa w okresie przejściowym, do czasu kiedy Okręgi uchwalą własne Regulaminy zgodnie z art. 40E Regulaminu Głównego, niniejsza Instrukcja reguluje sprawy w niej określone w każdym Okręgu do daty zatwierdzenia przez dany Okręg własnego Regulaminu Kół Przyjaciół Harcerstwa, ale nie dłużej niż trzy lata po jej wydaniu. Instrukcja ta traci ważność w trzecią rocznicę jej wydania.

1. ORGANIZOWANIE KÓŁ PRYZJACIÓŁ HARCERSTWA

- A. Koła Przyjaciół Harcerstwa mogą powstawać w każdej miejscowości bądź też obejmować kilka sąsiednich osiedli. Również w jednej miejscowości, za zgodą Zarządu Okręgu, może być więcej Kół.

- B. Koło musi się składać co najmniej z 10 członków spośród działaczy harcerskich OPH lub członków KPH. Zarząd Okręgu, w wyjątkowych wypadkach, ma prawo obniżyć minimum liczby członków do 6, z tym, że przy zakładaniu Koła musi być bezwarunkowo minimum 10 członków.
- C. Koło Przyjaciół Harcerstwa dokonuje rocznej rejestracji Koła i opłaca do Zarządu Okręgu, przez Okręgowego Kierownika OPH, składki od wszystkich członków Koła.

2. WŁADZE KPH

Władzami Koła Przyjaciół Harcerstwa są:

- A. Walne zebrania Koła,
- B. Zarząd Koła,
- C. Komisja Rewizyjna Koła.

3. WALNE ZEBRANIA KPH

- A. Walne zebrania członków Koła mogą być zwyczajne lub nadzwyczajne.
- B. Zwyczajne walne zebranie Koła musi być zwoływane przynajmniej raz na rok.
- C. Nadzwyczajne walne zebranie jest zwoływane:
 - a. według uznania Zarządu Koła,
 - b. na żądanie Komisji Rewizyjnej Koła,
 - c. na żądanie $\frac{1}{3}$ członków Koła,
 - d. na żądanie wyższych władz Związku.
- D. Data, godzina, miejsce i proponowany porządek walnego zebrania Koła muszą być podane do wiadomości co najmniej na dwa tygodnie przed jego terminem.
- E. Walne zebrania są prawomocne bez względu na liczbę przybyłych członków Koła. Uchwały zapadają zwyczajną większością głosów.

4. UPRAWNIENIA WALNEGO ZEBRANIA KOŁA

Walne zebranie Koła:

- A. rozpatruje i zatwierdza sprawozdanie zarządu Koła oraz wnioski Komisji Rewizyjnej, udziela absolutorium zarządowi,
- B. dokonuje wyboru zarządu i komisji rewizyjnej,
- C. uchwała wnioski do programu pracy i budżet na rok następny,
- D. rozpatruje wnioski przedstawione przez zarząd lub poszczególnych członków,
- E. uchwałą $\frac{3}{4}$ głosów może powziąć decyzję o rozwiązaniu Koła, przy obecności przynajmniej jednej trzeciej liczby członków Koła. Przewodniczący Koła zgłasza wniosek do Przewodniczącego Zarządu Okręgu, który podejmuje ostateczną decyzję o rozwiązaniu Koła.

5. WYBORY i SKŁAD ZARZĄDU KPH

- A. Zarząd Koła wybierany jest przez walne zebranie na okres jednego roku i składa się przynajmniej z czterech członków
- B. Pierwsze zebranie wszystkich członków Zarządu Koła, tak z wyboru, jak i z urzędu, powołuje Przewodniczący ostatniego walnego zebrania.
- C. Zarząd wybiera spośród siebie Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego, Sekretarza i Skarbnika. Za zezwoleniem Zarządu Okręgu, walne zebranie Koła może bezpośrednio wybrać Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego, Sekretarza i Skarbnika, w którym wypadku pierwsze zebranie członków Zarządu Koła zwołuje nowo wybrany Przewodniczący Koła.
- D. Ponadto w skład Zarządu wchodzi z urzędu, kierownicy jednostek organizacyjnych, z którymi współdziała dane Koło.
- E. Zarząd Koła jest zatwierdzany przez Zarząd Okręgu.

- F. Przewodniczący zwołuje zebranie zarządu przynajmniej 6 razy do roku.
- G. Przewodniczący zobowiązany jest zwołać zebranie zarządu na żądanie jednego z członków zarządu oraz na żądanie wyższych władz Związku.

6. UPRAWNIENIA I OBOWIĄZKI ZARZĄDU KPH

- A. Do kompetencji zarządu Koła należy kierowanie sprawami Koła, a w szczególności:
 - a. reprezentacja Koła,
 - b. propaganda harcerska i jednanie członków,
 - c. przyjmowanie i wykreślanie członków Koła,
 - d. realizowanie celów Koła, pomoc moralna, fizyczna i finansowa jednostkom przy których istnieje Koło,
 - e. gromadzenie funduszy na rzecz jednostek organizacyjnych ZHP przez składki członkowskie, imprezy dochodowe i darowizny,
 - f. gospodarowanie w ramach uchwalonego budżetu,
 - g. składanie Zarządowi Okręgu pisemnych sprawozdań oraz sprawozdań finansowych w terminie ustalonym przez Zarząd Okręgu, oraz uiszczanie opłat w terminie ustalonym przez Zarząd Okręgu,
 - h. opracowanie preliminarzy budżetowych oraz ich przedstawianie na walnym zebraniu Koła,
 - i. zwoływanie zebrań Koła, wykonywanie uchwał i zaleceń walnego zebrania Koła, oraz zarządzeń Zarządu Okręgu,
 - j. składanie sprawozdań ze swojej działalności oraz stawianie wniosków na walnym zebraniu Koła.
- B. Zarząd Koła może być zawieszony w czynnościach przez Zarząd Okręgu; wszelkie czynności przejmuje wówczas osoba wyznaczona przez Zarząd Okręgu.
- C. KPH nie kontroluje gospodarki finansowej jednostek harcerskich, co należy do Komend Chorągwi, ale ma prawo

wiedzieć na jakie cele zostały użyte dotacje udzielone im przez Koło. Programy jednostek harcerskich są pod kontrolą Komend Chorągwi.

- D. W wypadku rozwiązania Koła, majątek oraz akta Koła przejmuje Zarząd Okręgu lub Obwodu.

7. KOMISJA REWIZYJNA KPH

- A. Komisja Rewizyjna Koła składa się z 3 członków i 1 lub 2 zastępców, wybieranych przez walne zebranie Koła na jeden rok. Sprawuje kontrolę nad gospodarką finansową Koła.
- B. Komisja Rewizyjna Koła sprawdza książki kasowe przynajmniej raz w roku i przedstawia sprawozdanie pisemne na walnym zebraniu Koła.
- C. Komisja Rewizyjna Koła wybiera spośród siebie Przewodniczącego Komisji.
- D. O ile w Kole nie ma wystarczająco członków, aby wybrać osobną Komisję Rewizyjną, książki kasowe Koła sprawdza Komisja Rewizyjna Okręgu.

8. OBWODOWY KIEROWNIK KPH

Pracę Kół Przyjaciół Harcerstwa na terenie Obwodu koordynuje Obwodowy Kierownik Kół Przyjaciół, wybierany co roku przez przewodniczących wszystkich Kół w obwodzie i zatwierdzany przez Przewodniczącego Zarządu Okręgu.